

Ramieza Mahdi:

”Man slutar inte drömma om att utvecklas till sin fulla potential bara för att man är invandrare”

JAG TILLHÖR en minoritet – jag är invandrare. Inte bara vilken invandrare som helst, utan jag kommer från Afrika. Vi invandrare brukar sättas i ett och samma fack, men varifran man kommer ursprungligen har stor betydelse i hur man blir bemött i samhället. Jag är svart, muslim och mitt namn låter inte västerländskt. Mitt modersmål är somaliska, men jag talar flytande svenska och engelska. Lite finska kan jag också så jag klarar mig. Jag upplever att jag konstant måste vara medveten om allt jag gör, hur jag uppträder och klär mig på grund av mitt utseende.

DET SVÅRASTE FÖR MIG är att vara en muslimsk kvinna i Finland. Det gör mig förbannad att se hur man framställer muslimska kvinnor. Man framställer oss ofta som förtryckta varelser som lyder männen. Denna bild stämmer inte överens med vem jag är som muslimsk kvinna och hur jag ser på mig själv. Det är också irriterande när människor tror sig veta vem jag är på basen av det lilla de har hört om min religion. I stället för att fokusera på mina egenskaper som individ fokuserar man på mina avvikelser. Det är så lätt att generalisera muslimska kvinnor och stereotypera dem.

I MÅNGA DEBATTER som jag har lyssnat på har människor fördomsfulla åsikter om den muslimska kvinnan. Man lindar in för-

aktfulla och förtryckande kommentarer i ett slags omtanke. Men när man lyssnar vidare på vad de säger så inser man att det inte handlar om att hjälpa en utsatt kvinna. Den ständiga debatten kring slöjan är ett exempel, inte minst från politiker som uttalar sig om eventuella slöjförbud och vad de själva anser om slöjan. Debatten kring slöjan har fått ett väldigt stort utrymme i media de senaste åren och politiker från olika europeiska länder har uttalat sig om vad de anser om slöjan. För mig är denna hysteri kring slöjan intressant eftersom ingen frågar muslimska kvinnor om hur de själva känner att man debatterar om dem och även försöker begränsa deras klädval.

JAG ANSER ATT MAN OFTA GLÖMMER att invandrargruppen också har drömmar om att bli en viktig del av samhället. Man slutar inte drömma om att utvecklas till sin fulla potential bara för att man är invandrare. Att vara invandrare är bara en definition och en beskrivning av ett tillstånd. Det betyder inte att man är sämre eller mindre viktig än vilken annan människa som helst.

JAG HAR ALLTID VARIT DRIVEN och har haft en önskan om att uppnå mina livsmål. Det finns oskrivna regler och osynliga murar som stoppar oss. Jag som invandrarkvinna förväntas vara lagom duktig, lagom driven och visa tacksamhet över att jag får existera på samma plan som alla andra. Den senaste tiden har jag varit ganska

aktiv och är involverad i många olika samhällsuppdrag. Det jag ofta ser i början när man har lyckats rekrytera en invandrarperson är belåtenhet. För då har de som rekryterat lyckats göra sin aktivitet mera mångkulturell. Mångkulturalismen har tappat sitt värde för mig eftersom det inte alltid handlar om genuint intresse att inkludera andra människor. Det handlar ofta om att det ska se bra ut utifrån. Man lägger varken tid, resurser eller energi på det hårda arbetet för inkludering. Den person som blir ansiktet för mångkulturalismen i detta sammanhang kan känna sig utnyttjad eller undervärderad. Även om jag anser att representation, mångfald och inkludering är bra verktyg, så ser jag att man missbrukar dem. Det skadliga i representationen är att man blir tilldelad en uppgift som samhället tror att man vill ha eller att man måste ha.

SOM INDIVID går man inte med i en organisation eller förening enbart för att vara en representant. Man har också åsikter och man vill bli behandlad rättvist. Så fort man ifrågasätter meningen med ens delaktighet kan det uppstå besvärliga situationer och det kan hända att man blir stämplad som svår och otacksam. Man blir då stämplad som problematisk! Dessa maktstrukturer ser jag hos män när de vill tysta kvinnor. Samma härskartekniker och förminsande metoder finns bland vita finländska kvinnor gentemot invandrarkvinnor.

OM MAN TROR att alla har samma rättigheter att få existera på samma villkor så måste vi också använda inkluderingsverktyget rätt där man aktivt jobbar för att ta vara på personens potential och förmågor och inte enbart utnyttja dem i mångfaldens namn. Samhället glömmet ofta bort individualiteten, det unika hos gruppen (invandrare) och deras kapacitet. Mångfald betyder inte ett visst antal anställda i ett företag med invandrarnamn. Och det blir tröttnande att bara existera för att fylla i en mångfaldskvot. I värsta fall kan det leda till missnöje, depression och uppgivenhet.

HELA MITT VARANDE är byggt på förväntningar. Finska staten vill se duktiga invandrare, samhället vill se duktiga invandrare. Men sen när du vill bli duktig på ditt sätt, då är du inte duktig mera. Vi hör ofta att kvinnor måste ta mera plats. Samma

gäller för mig som invandrarkvinna när jag är med finska män och kvinnor. En del finska kvinnor blir säkert obekväma när jag säger att kvinnorna också måste ge plats åt andra minoriteter. Vi måste sträva till att jämställdheten också existerar bland kvinnor så att det inte är bara en viss typ av kvinna som syns och hörs. Jag är ganska diplomatisk, men är envis när det gäller vissa saker. Jag tar plats och är medveten om att det väcker positiva och negativa reaktioner. Jag äger min profil och min historia och jag är ambitiös. I vissa situationer kan det även uppstå konflikter på grund av att de andra har underskattat mig. Plötsligt vet de inte hur de ska ta kontroll över mig. De kan inte kicka ut mig eftersom jag inte har brutit mot reglerna. Men de kan inte heller förbjuda mig att vara ambitiös och att kräva samma rättigheter och möjligheter som alla andra.

EN ANNAN SAK som jag gör medvetet är att jag aldrig ger avkall på mitt ursprung och min religion. Jag bär min slöja stolt när jag vill och utan att be om ursäkt. Det gör min omgivning förvirrad eftersom de inte vet i vilket fack de ska placera mig. Jag har även blivit utfrågad av många varför jag ibland bär slöjan och ibland inte. Mitt svar är enkelt: det är mitt val!

INKLUDERING HANDLAR OM ett vi-tänk. Inkludering betyder inte att det övre samhällsskiktet eller makthavarna barmhärtigt skänker allmosor till minoritetsgrupper. Det handlar om att skapa gemenskap och tillhörighet. Inkludering är när man kan känna och säga att detta är min arbetsplats, mitt land, vårt företag eller vår organisation. Och det är då mångfalden och inkluderingen fungerar bäst. Jag märker att det sker förändring i samhället när det gäller inkludering. Men för att invandrare i fortsättningen ska vara en del av samhället krävs det att vi arbetar för ett vi-tänk. Det krävs en attitydförändring eftersom omgivningens attityder är avgörande i att förebygga fördomar och stigmatisering. Vi behöver också skapa nya perspektiv och nya berättelser. Vi har alla fördomar mot det vi inte känner. Men det krävs att man lära känna och acceptera sina fördomar. Efter att man har lärt känna sina fördomar och accepterat dem kan man lättare märka när de dyker upp.

Tänk om

Tänk om